Dosarul nr. 21r-1632/22 (PIGD nr.1-20007564-02-21r-05102022)
Judecător Papuha Serghei (Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana)

D E C I Z I E
În numele Legii
/dispozitiv/

27 februarie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Stelian Teleucă
Judecători: Igor Mânăscurtă și Sergiu Daguța
Cu participarea:
Avocatului Burlacu Silviu
Condamnatului, prin intermediul teleconferinței Baraboi Ion

Au examinat în şedinţă deschisă, în ordine de recurs, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022, cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului Baraboi Ion,-

Cauza s-a aflat pe rolul:
- primei instanţe de la data de 20.01.2020 până la data de 07.06.2021;
- instanţa de recurs de la data de 26.07.2021 până la data de 19.11.2021;
- primei instanţe de la data de 05.01.2022 până la data de 19.07.2022;
- instanţa de recurs de la data de 05.10.2022 până la data de 27.02.2023.
Procedura de citare legală a fost executată.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recurentului, în conformitate cu art. 447, art. 449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Respinge, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Stelian Teleucă

Judecătorii: Igor Mânăscurtă

Sergiu Daguța

Dosarul nr. 21r-1632/22 (PIGD nr.1-20007564-02-21r-05102022)
Judecător Papuha Serghei (Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana)

D E C I Z I E
În numele Legii

27 februarie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Stelian Teleucă
Judecători: Igor Mânăscurtă și Sergiu Daguța
Cu participarea:
Avocatului Burlacu Silviu
Condamnatului, prin intermediul teleconferinței Baraboi Ion

Au examinat în şedinţă deschisă, în ordine de recurs, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022, cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului Baraboi Ion,-

Cauza s-a aflat pe rolul:
- primei instanţe de la data de 20.01.2020 până la data de 07.06.2021;
- instanţa de recurs de la data de 26.07.2021 până la data de 19.11.2021;
- primei instanţe de la data de 05.01.2022 până la data de 19.07.2022;
- instanţa de recurs de la data de 05.10.2022 până la data de 27.02.2023.
Procedura de citare legală a fost executată.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recurentului, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. La data de 20.01.2020, condamnatul Baraboi Ion a depus plângere, împotriva administrației instituțiilor penitenciare, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022, plângerea condamnatului Ion Baraboi împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale a fost admisă parțial. A fost constatat faptul că, condamnatul Ion Baraboi, născut la *****, a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul 13 mun. Chișinău pe o perioadă de 56 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Pedeapsa condamnatului Ion Baraboi, născut la *****, pentru perioada de 56 (cincizeci și șase) zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, a fost redusă cu 56 (cincizeci și șase) zile.

A fost constatat faptul că, condamnatul Ion Baraboi, născut la *****, a fost deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul 13 mun. Chișinău pe o perioadă de 222 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Pedeapsa condamnatului Ion Baraboi, născut la *****, pentru perioada de 222 (două sute douăzeci și două) zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, a fost redusă cu 66 (șaizeci și șase) zile. S-a dispus încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în folosul lui Ion Baraboi, născut la *****, 100 (o sută) lei, în calitate de compensare bănească. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Ion Baraboi, născut la *****, prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din data de 13.03.2019, de 21 ani închisoare, în total se reduce cu 122 (o sută douăzeci și două) zile. Capătul de plângere înaintată de condamnatul Ion Baraboi împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 17 Rezina, care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a fost respinsă ca fiind tardivă. Capătul de plângere înaintată de condamnatul Ion Baraboi împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca, care

conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a fost respins ca fiind tardiv.

3. Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022 a declarat recurs directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard, solicitând casarea integrală a încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea depusă de către condamnatul Baraboi Ion să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs a fost invocat că, analizând situaţia de fapt stabilită la soluţionarea plângerii, raportată la temeiurile de drept aplicabile cazului, totalitatea circumstanţelor şi condiţiilor, conchidem că judecătorul de instrucţie în mod eronat a ajuns la concluzia că în privinţa condamnatului Baraboi Ion sunt aplicabile prevederile alin. (5) al art. 385 din Codul de procedură penală, soluţie ce a condus la reducerea termenului de pedeapsă cu 56 zile, calculând 1 (una) zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Or, legiuitorul în preambulul articolului 382 din Codul de procedură penală a statuat următoarele „completul de judecată sau judecătorul, când judecă singur cauza, deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt şi apoi asupra chestiunilor de drept, iar, chestiunile asupra cărora urmează să se expusă completul sau judecătorul sunt prevăzute la art. 385 Idem". Astfel, doar la adoptarea sentinţei, completul de judecată sau judecătorul, urmează să soluţioneze chestiunile respective şi să se expună asupra acestora.

Menționează că prevederile art. 385 din Codul de procedură penală sunt aplicabile exclusiv pentru prevenit şi nici de cum faţă de persoana condamnată care deja execută pedeapsa închisorii stabilită. în această ordine de idei, constatăm că judecătorul de instrucţie eronat, neîntemeiat şi contrar competenţei a aplicat prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală şi ca urmare neîntemeiat a dispus reducerea termenului condamnatului Baraboi Ion cu 56 zile.

În partea ce ţine de acordarea eu titlu de despăgubire a sumei de 100 lei pentru perioada de 2 zile în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, menţionează că, potrivit prevederilor art. 473^4 alin. (5) „în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei râmase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 1 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente".

Astfel, consideră că instanţa de judecată la emiterea încheierii, a omis derogări de la prevederea ce vizează perioada rămasă, deoarece expresia "de perioadă rămasă" se referă la partea neexecutată din pedeapsă şi nu la perioada

constatată de către instanţă care urmează a fi dedusă, în cazul respectiv cea de 1 zile pentru deţinere în condiţii contrare prevederilor art. 3 CEDO care nu a putu fi împărţită la 10. În speţă, la data pronunţării încheierii respective condamnatul Baraboi Ion mai avea de executat 16 ani, 10 luni și 29 zile, ceea ce prezintă o perioadă suficientă din care putea fi dispusă reducerea pedepsei, fără a fi acordată încasarea despăgubirii în valoare bănească.

4. ***Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,*** examinând încheierea atacată prin prisma motivelor recursului invocat, audiind părţile, cercetând materialele cauzei, consideră necesar de a respinge recursul declarat de către directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard, încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19.07.2022, urmând a fi menținută, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că la examinarea plîngerii condamnatului Baraboi Ion cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, instanţa de fond nu a comis careva erori, or, încheierea contestată este una justificată și motivată.

5. Așa dar, Colegiul penal reține că soluția instanței de fond este corectă cu privire la faptul constatării deținerii condamnatului Baraboi Ion în condițiile contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, de vreme ce Curtea Europeană a drepturilor Omului a menționat de nenumărate ori în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, că art.3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțele și de comportamentul victimei (*cauza Mozerc. Republici Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, parag.117, cauza Rotaru c. Republicii Moldova, 15 februarie 2011, parag.30, cauza Ciorap c. Republici Moldova, 19 iunie 2007, parag.62*).

6. Deși, conform raportului administrației penitenciarului, se consideră că condamnatul Baraboi Ion s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și corespund minimului de detenție, în acest sens, s-a stabilit că condamnatul s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 – mun. Chișinău, după cum urmează: 17.12.2018 – 26.12.2018; 25.01.2019 – 31.01.2019; 31.01.2019 – 21.10.2019, iar în perioada

respectivă, acesta s-a confruntat cu diferite dificultăți, care a depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi a atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În acest sens, este necesar de reiterat că potrivit art.473^3 alin.(2) Cod de procedură penală al RM „Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.”

În acesta ordine de idei, Colegiul penal constată cu certitudine că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente că în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, condițiile de detenție nu sunt contrar articolului 3 din Convenţie.

Așa dar, în conformitate cu prevederile art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală al RM „Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.”

Potrivit art.473^4 alin.(4) Cod de procedură penală al RM „În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei *condamnatului*, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.”

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs consideră că la capitolul reducerii pedepsei condamnatului pentru încălcarea art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, instanța de fond s-a expus detailat, întemeiat și legal, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că instanța de fond, oportun și rezonabil, a efectuat calcul de reducerea pentru perioada detenției în calitate de prevenit și condamnat, astfel, s-a redus în total cu 122 zile pentru detenția acestuia în calitate de prevenit și condamnat.

În această ordine de idei, instanța de recurs indică că în speță, cererea de recurs înaintată de către directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate în contextul în care instanța de fond a luat în considerație toate argumentele expuse și a emis o hotărâre motivată și legală.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recurentului, în conformitate cu art. 447, art. 449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Respinge recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 9-Pruncul, comisar-șef de justiție, Timofei Eduard împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.07.2022, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Stelian Teleucă

Judecătorii: Igor Mânăscurtă

Sergiu Daguța